

Hotărârile în cauzele C-673/13 P Comisia/Stichting Greenpeace
Nederland și PAN Europe și C-442/14 Bayer CropScience și Stichting De
Bijenstichting/College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en
biociden

Presă și informare

Atunci când o persoană solicită accesul la documente în materie de protecție a mediului, noțiunea „date privind emisiile în mediu” se referă în special la cele privind natura și efectele diseminării unui pesticid în aer, în apă, pe sol sau pe plante

Protecția confidențialității informațiilor comerciale și industriale nu poate fi opusă comunicării unor astfel de informații

Curtea de Justiție a fost sesizată cu două cauze care, deși sunt diferite în ceea ce privește situația de fapt, se referă în esență la dreptul de acces la documente în materie de protecție a mediului.

În cauza C-673/13 P, asociațiile Stichting Greenpeace Nederland și Pesticide Action Network Europe (PAN Europe) au sesizat Comisia, în temeiul unui regulament al Uniunii¹, cu o cerere de acces la mai multe documente referitoare la prima autorizație de introducere pe piață a glifosatului, unul dintre erbicidele cele mai utilizate din lume în plivitul agricol și pentru întreținerea spațiilor urbane și industriale. Comisia a acordat accesul la aceste documente, cu excepția unei părți din proiectul raportului de evaluare întocmit de Germania. Comisia și-a motivat refuzul arătând că documentul în discuție conținea informații confidențiale privind drepturile de proprietate intelectuală ale solicitanților autorizației referitoare la glifosat, mai precis, printre altele, informații privind compoziția chimică detaliată a acestei substanțe, procesul său de producție, precum și impuritățile și compoziția produselor finite.

Cele două asociații au sesizat Tribunalul Uniunii Europene cu o acțiune în anulare împotriva acestei decizii de respingere a Comisiei. Prin Hotărârea din 8 octombrie 2013², Tribunalul a admis această acțiune. Potrivit Tribunalului, anumite părți din documentul în litigiu³ cuprindeau informații care se referă la emisii în mediu. În consecință, Comisia ar fi trebuit să le acorde asociațiilor accesul la aceste părți, fără a putea invoca protecția confidențialității informațiilor comerciale sau industriale. Nemulțumită de această hotărâre, Comisia solicită Curții anularea sa.

În cauza C-442/14, Bijenstichting, o asociație neerlandeză pentru protecția albinelor a solicitat autorității neerlandeze competente pentru autorizarea introducerii pe piață a produselor fitosanitare și biodestructive (College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden, CTB) dezvăluirea a 84 de documente privind autorizațiile de introducere pe piață a anumitor produse fitosanitare și biodestructive emise de această autoritate. Societatea Bayer, titulară a unui număr mare de astfel de autorizații, s-a opus acestei dezvăluiri, pentru motivul că ea ar aduce atingere dreptului de autor și confidențialității informațiilor comerciale sau industriale.

¹ Regulamentul (CE) nr. 1367/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 6 septembrie 2006 privind aplicarea, pentru instituțiile și organismele comunitare, a dispozițiilor Convenției de la Aarhus privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziilor și accesul la justiție în domeniul mediului (JO 2006, L 264, p. 13, Ediție specială, 15/vol. 17, p. 126).

² Hotărârea Tribunalului din 8 octombrie 2013, *Stichting Greenpeace Nederland și PAN Europe/Commission* (T-545/11).

³ Este vorba despre părțile din document care cuprind 1) informații referitoare la identitatea și la cantitatea impurităților conținute în glifosat, 2) date privind impuritățile prezente în diferite loturi (inclusiv cantitățile minime, medii și maxime ale fiecăreia dintre aceste impurități) și 3) informații referitoare la compoziția produselor fitosanitare dezvoltate de diferiți operatori implicați.

În anul 2013, CTB a autorizat dezvăluirea a 35 dintre cele 84 de documente solicitate pentru motivul că ele conțineau date privind emisiile în mediu⁴, în pofida faptului că această dezvăluire putea aduce atingere protecției confidențialității informațiilor comerciale sau industriale. Astfel, în temeiul unei directive a Uniunii⁵, protecția confidențialității informațiilor comerciale și industriale nu poate fi opusă dezvăluirii unor astfel de informații.

Atât Bijenstichting, cât și Bayer au atacat decizia CTB la instanțele neerlandeze. Acestea au adresat Curții, în consecință, mai multe întrebări preliminare prin care se urmărea în special să se stabilească dacă informațiile solicitate de Bijenstichting se încadrează în noțiunea „date privind emisiile în mediu” în sensul directivei, astfel încât ele ar trebui să fie dezvăluite fără ca Bayer să se poată opune pentru motivul că această dezvăluire ar risca să aducă atingere confidențialității informațiilor comerciale sau industriale.

În două hotărâri pronunțate astăzi, Curtea precizează ce trebuie să se înțeleagă prin „emisii în mediu” și prin „informații [care] se referă la emisii în mediu”, respectiv prin „date privind emisiile în mediu”⁶ în sensul regulamentului aplicabil în cauza C-673/13 P și al directivei aplicabile în cauza C-442/14.

În aceste două hotărâri, Curtea declară, mai întâi, că **noțiunea „emisii în mediu” acoperă în special diseminarea în mediu de produse sau de substanțe precum produsele fitosanitare sau biodestructive ori substanțele active pe care aceste produse le conțin, în măsura în care această diseminare este efectivă sau previzibilă în condiții normale sau realiste de utilizare a produsului sau a substanței.**

Astfel, în special, această noțiune **nu se poate distinge de noțiunile „evacuare” și „deversare”, nici nu poate fi limitată la emisiile care provin de la anumite instalații industriale** (precum uzinele și centralele), ci acoperă și **emisiile care rezultă din pulverizarea în aer a unui produs, precum un produs fitosanitar sau biodestructiv, sau din aplicarea acestuia pe plante, în apă sau pe sol.** Astfel, asemenea limitări ar încălca obiectivul de diseminare cât mai larg posibilă a informațiilor privind mediul urmărit de regulament și de directivă.

Curtea confirmă de asemenea că **regulamentul și directiva acoperă nu numai informațiile care se raportează la emisiile efective**, mai precis la emisiile care sunt efectiv eliberate în mediu cu ocazia aplicării produsului fitosanitar sau biodestructiv pe plante sau în sol, ci și **informațiile privind emisiile previzibile** ale acestui produs în mediu. Curtea precizează, în schimb, că **sunt excluse** din noțiunea de date privind emisiile în mediu cele care se raportează la **emisii pur ipotetice**, precum, spre exemplu, datele extrase din experimente având ca obiect studierea efectelor utilizării unei doze din produs net superioare dozei maxime pentru care este acordată autorizația de introducere pe piață și care va fi utilizată în practică.

În plus, Curtea precizează că noțiunea „informații [care] se referă la emisii în mediu”/„date privind emisiile în mediu” trebuie să fie interpretată ca acoperind nu doar **informațiile privind emisiile ca atare** (altfel spus precizările privind natura, compoziția, cantitatea, data și locul acestor emisii), ci și **informațiile care îi permit publicului să verifice dacă evaluarea emisiilor efective sau previzibile, pe baza căreia autoritatea competentă a autorizat produsul sau substanța în cauză, este corectă**, precum și **datele referitoare la efectele emisiilor asupra mediului pe termen mai mult sau mai puțin lung.** În special, această noțiune acoperă informațiile referitoare la reziduurile prezente în mediu după aplicarea produsului în cauză și studiile privind măsurarea deviațiilor

⁴ Aceste documente conțineau în special studii de laborator privind efectele substanței active imidacloprid asupra albinelor, precum și studii efectuate în parte pe teren care măsurau reziduurile de produse fitosanitare și biodestructive, precum și reziduurile de substanțe active din acestea prezente în urma utilizării produselor respective în aer sau în sol, în semințele, în frunzele, în polenul sau în nectarul plantei tratate, precum și în miere și pe albine.

⁵ Directiva 2003/4/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 28 ianuarie 2003 privind accesul publicului la informațiile despre mediu și de abrogare a Directivei 90/313/CEE a Consiliului (JO 2003, L 41, p. 26, Ediție specială, 15/vol. 9, p. 200).

⁶ „Informații [care] se referă la emisii în mediu” în Regulamentul nr. 1367/2006 și „date privind emisiile în mediu” în Directiva 2004/3, cele două noțiuni fiind echivalente.

substanței la această aplicare, indiferent dacă datele respective rezultă din studii realizate în tot sau în parte pe teren, din studii realizate în laborator sau din studii privind translocațiile.

În cauza C-673/13 P, Curtea a anulat însă hotărârea Tribunalului, întrucât acesta a considerat că este suficient ca o informație să se refere „în mod suficient de direct” la emisii în mediu pentru a intra sub incidența regulamentului. Curtea amintește, astfel, că **acest regulament privește informațiile** care „se referă la emisii în mediu”, mai precis cele **care privesc sau sunt referitoare la astfel de emisii, iar nu informațiile care prezintă vreo legătură directă sau indirectă cu emisiile în mediu**. Curtea trimite, așadar, cauza spre rejudecare Tribunalului, pentru ca acesta să verifice dacă informațiile în litigiu se raportează la emisii în mediu și, dacă este cazul, să se pronunțe cu privire la argumentele părților pe care nu le-a examinat în cadrul hotărârii sale.

MENȚIUNE: Curtea de Justiție poate fi sesizată cu un recurs, limitat la chestiuni de drept, împotriva unei hotărâri sau ordonanțe a Tribunalului. În principiu, recursul nu are efect suspensiv. Dacă este admisibil și întemeiat, Curtea anulează decizia Tribunalului. Atunci când cauza se află în stare de judecată, Curtea poate să soluționeze ea însăși în mod definitiv litigiul. În caz contrar, ea trimite cauza spre rejudecare Tribunalului, care este legat de decizia pe care Curtea a pronunțat-o în recurs.

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Instanța națională are obligația de a soluționa cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

Textul integral al hotărârilor [C-673/13 P](#) și [C-442/14](#) se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708

Imagini de la pronunțarea hotărârii sunt disponibile pe „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106